

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 8Tk/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010264
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Manduch
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3120010264.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v konaní pred senátom zloženým z predsedu senátu JUDr. Mariána Manducha a prísediacich Ľudmily Hujovej a Boženy Janurovej na hlavnom pojednávaní v Trenčíne dňa 06.10.2021 pomerom hlasov členov senátu tri ku nule (3:0) takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný

I. X., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom obec S., okr. V., t. č. vo výkone väzby v ÚVV a ÚVTOS V.,

sa pri nezmenenom výroku o vine, výroku o uloženom ochrannom protialkoholickom liečení ústavnou formou a výroku o škode Rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 12.06.2020 sp. zn. 8Tk 1/2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.09.2020 sp. zn. 2To/79/2020 zo spáchania

v bode 1/

zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona,

v bode 2/

pokračovacieho trestného činu obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona, z časti dokonaný a z časti v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona,

na tom skutkovom základe, že

v bode 1/

v presne nezistenom čase a na neznámom mieste si bez povolenia od nestotožnenej osoby zadovážil a do momentu jeho zadržania políciou do dňa 22.06.2019 v krabici pri stene v tretej izbe na poschodí rodinného domu v obci Y. č. XX, okres C. bez povolenia prechovával 1 ks náboja s označením 53BXD, pričom podľa záverov doplnenia znaleckého posudku KEU PZ č. p. ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2019/8299 sa jedná o strelbyschopný náboj kalibru 7,62x25 Tokarev so stredovým zápalom, pričom z technického hľadiska ide v zmysle ustanovení zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraňach a strelive v platnom znení o strelivo podľa § 2 ods. 1 písm. g), ktoré môže nadobudnúť do vlastníctva len držiteľ zbrojného preukazu, držiteľ zbrojnej licencie alebo držiteľ zbrojného sprievodného listu na trvalý vývoz podľa § 12 odsek 1 citovaného zákona,

v priebehu roku 2005 si v tom čase na opustenej stanici v obci S., okres V. bez povolenia zadovážil samonabíjaciu pištoľ zn. ČZ, Model 83, cal. 7,65 mm Browning, čiernej farby s číslom 92 Made in

Czechoslovakia so zbrúseným výrobným číslom, ktorej legálnym majiteľom až do roku 1992 bol C. X. a ktorú do momentu zadržania políciou do dňa 22.06.2019 obvinený I. X. u seba v mieste bydliska v rodinnom dome č. XXX v obci S., okres V. bez povolenia spolu s nezisteným množstvom streliva do uvedenej zbrane kalibru 7,65 mm Browning prechovával, pričom u uvedenej zbrane ide vzhľadom na odstránené výrobné číslo v zmysle ustanovení zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive v platnom znení o zbraň kategórie A, t. j. zbraň zakázanú podľa § 4 odsek 1 písmeno i), ktorú v zmysle § 8 ods. 1 uvedeného zákona je zakázané nadobúdať do vlastníctva, držať alebo nosiť a v prípade nábojov so stredovým zápalom kal. 7,65 Browning ide v zmysle ustanovení zákona č. 190/2003 Z. z. o strelných zbraniach a strelive v platnom znení o strelivo podľa § 2 ods. 1 písm. g), ktoré môže nadobudnúť do vlastníctva len držiteľ zbrojného preukazu, držiteľ zbrojnej licencie alebo držiteľ zbrojného sprievodného listu na trvalý vývoz podľa § 12 odsek 1 citovaného zákona, v bode 2/

dňa 22.06.2019 v čase asi o 03:30 hod. počas konania hasičskej zábavy na ceste pred budovou miestneho Kultúrneho domu v obci Horovce, súpisné číslo 87, okres C. nelegálne držanou samonabíjacou pištoľou zn. ČZ, Model 83, cal. 7,65 mm Browning, čiernej farby s číslom 92 Made in Czechoslovakia so zbrúseným výrobným číslom pod vplyvom alkoholu bez predchádzajúceho vzájomného konfliktu bezdôvodne namieril na N. K., nar. XX.XX.A., trvale bytom S. H. č. XXX pričom po tom, ako mu N. K. povedal: „Prestaň, ja som tvoj kamarát“ a ustupoval pred ním, obvinený I. X. jedenkrát vystrelil do oblasti brucha N. K., ktorý spadol na zem a takto zranený ušiel po chvíli na tanečný parket, kde v dôsledku strelného poranenia poškodený N. K. utrpel priestrel brucha, kde priestrelom došlo k poraneniu orgánu dutiny brušnej - dvanástorníka a orgánu nachádzajúceho sa za dutinou brušnou v tzv. retroperitoneu - pravej obličky, ktoré zranenie bolo sprevádzané nahromadením krvi v dutine brušnej - hemoperitoneu a v oblasti pravej obličky - v retroperitoneu, došlo k zraneniu dôležitých orgánov ľudského tela a to dvanástorníka a obličky, pričom z dôvodu možných krvných strát v oblasti obličky mohlo dôjsť k ohrozeniu života poškodeného N. K., kde predmetné zranenie zanechá trvalý funkčný následok - stratu pravej obličky,

bezprostredne na to zaútočil nelegálne držanou samonabíjacou pištoľou zn. ČZ, Model 83, cal. 7,65 mm Browning, čiernej farby s číslom 92 Made in Czechoslovakia na N. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. H. č. XXX, ktorý sa snažil pomôcť postrelenému N.ovi K.ovi tak, že na neho v krátkom časovom intervale vystrelil najmenej päťkrát, a to dvakrát do oblasti hrudníka, jedenkrát do oblasti brucha, jedenkrát do pravého kolena a jedenkrát do členkovej časti pravej nohy, dôsledkom čoho utrpel poškodený N. K. strelné poranenie ľavej bránice, strelné poranenia pravej dolnej brušnej steny, strelné poranenie hrudnej srdcovnice, dvojnásobný strelný defekt dolného laloka pravých pľúc, strelný defekt stredného laloka pravých pľúc, strelný defekt dolného laloka ľavých pľúc, kolaps pľúc, anémiu pľúc, ľahkú antrakózu pľúc, strelné poranenie VIII. rebra vpravo, štyri strelné defekty pohrudnice hrudníka, strelné defekty medzirebrových priestorov hrudníka, strelné poranenie žalúdka, sleziny, povlak krvi a žalúdočného obsahu v dutine brušnej, anémiu obličiek a zmliaždenie okružia tenkého čreva, následkom čoho poškodený N. K. utrpel traumaticko - hemoragický šok v dôsledku strelných poranení srdcovnice a pľúc s krvácaním do dutiny hrudnej a navonok, ktorým zraneniam na mieste podľahol,

následne v útoku kontinuálne pokračoval a nelegálne držanou samonabíjacou pištoľou zn. CZ, Model 83, cal. 7,65 mm Browning, čiernej farby s číslom 92 Made in Czechoslovakia, jedenkrát vystrelil do oblasti hlavy I.a J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. H. XXX, ktorý v tom čase stál za N.om K. a do incidentu nijako nezasahoval, následkom čoho sa tento predklonil smerom dopredu, kde obžalovaný ešte jedenkrát vystrelil na poškodeného I.a J. do oblasti chrbta, čím poškodenému I.ovi J. spôsobil strelný defekt kože v pravej čelovej oblasti (vstrel), strelný defekt kože v ľavej záhlavovej oblasti (výstrel), splývajúce krvné výrony v mäkkých lebečných pokrývkach, strelné defekty lebky v pravej čelovej oblasti (vstrel) a v ľavej záhlavovej oblasti (výstrel), zlomeniny lebky v pravej čelovej a temennej oblasti, subdurálne a subarachnoidálne krvácanie prevažne vpravo, masívny opuch a pomliaždenie tkaniva mozgu, strelný kanál v mozgovom tkanive smerujúci z pravého čelového laloku do ľavého záhlavového laloku, podkožnú krvnú podliatinu v pravej čelovej oblasti, okuliarovité podkožné krvné podliatiny v okolí oboch očí, strelný defekt v pravej nadlopatkovej oblasti (vstrel) s okolitou podkožnou krvnou podliatinou, podkožnú krvnú podliatinu v pravej lopatkovej a podlopatkovej oblasti, strelný kanál a projektil v svalstve chrbta v pravej lopatkovej a podlopatkovej oblasti (zástrel), kde v dôsledku uvedených zranení došlo k masívnemu opuchu a pomliaždeniu tkaniva mozgu a mozgovomiechového mostu (smrti mozgu) po

strelnom poranení hlavy a mozgu - priestrele, následkom ktorých zranení poškodený I. J. po prevoze do nemocnice podľahol,

následne urobil tri kroky smerom k tam stojacemu I. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. M., O. XX/XX, ktorý sa všetkému prizeral, pričom obžalovaný I. X. držal v ruke nelegálne držanú samonabíjaciu pištoľ zn. ČZ, Model 83, cal. 7,65 mm Browning, čiernej farby s číslom 92 Made in Czechoslovakia, ktorú dvíhal v smere od pásu nahor so slovami: „Chceš to dostať aj ty?“, následkom čoho poškodený I. S., vidiac krátko predtým streľbu obžalovaného na poškodených N. K., N. K. a I.a J., zo strachu o svoj život uskočil do kríkov, na čo obžalovaný I. X. okamžite vystrelil jedenkrát z uvedenej pištole, v dôsledku čoho I. S. neutrpel žiadne zranenie, pričom následne obžalovaný I. X. utekal po betónovej ceste smerom k predajni COOP Jednota, súpisné číslo 86, v obci Horovce, kde počas úteku ešte minimálne jedenkrát vystrelil doposiaľ nezisteným smerom a následne z miesta činu ušiel,

o d s u d z u j e

podľa § 145 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 38 odsek 2 Trestného zákona s prihliadnutím k § 36 písmeno n) Trestného zákona, k § 37 písmeno h) Trestného zákona v spojení s § 41 odsek 2 Trestného zákona, § 47 odsek 1 písmeno a), písmeno b) Trestného zákona k trestu odňatia slobody na doživotie.

Podľa § 48 odsek 3 písmeno a) Trestného zákona sa zaraďuje obžalovaný na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd obžalovanému ukladá trest prepadnutia veci a to: 1 ks samonabíjaciu pištoľ, zn. CZ, vzor 83, cal. 7,65 mm Browning (skúmaním zviditeľnené výrobné číslo 028549) so zásobníkom, puzdrom a 3 ks nábojníc spolu s 3 ks striel, ktoré pred skúmaním tvorili 3 ks funkčných nábojov cal. 7,65 mm Browning, ktoré boli spolu so zbraňou zaistené dňa 23.6.2019 vydaním veci podľa § 89 odsek 1 Trestného poriadku, osobou I. X., nar. XX.X.XXXX, pričom zbraň so zásobníkom a puzdrom sa nachádzajú v úschove na evidencii zbraní, oddelení dokladov, odboru poriadkovej polície, Okresného riaditeľstva PZ Trenčín, Inovecká 5, 911 42 Trenčín. 8 ks nábojníc cal. 7,65 mm Browning, zaistených dňa 22.6.2019 ako stopy č. 2,4,5,6,9,10,11,12 v rámci výkonu obhliadky miesta činu v obci Horovce, 2 ks striel cal. 7,65 mm Browning, zaistených dňa 22.6.2019 ako stopa č. 1 a 3 v rámci výkonu obhliadky miesta činu v obci Horovce, 2 ks striel cal. 7,65 mm Browning, zaistených dňa 22.6.2019 ako stopa č. 130 a 140 vykonaním detailnej obhliadky tela pri pitve poškodeného neb. N. K., nar. XX.X.XXXX, 1 ks strela cal. 7,65 mm Brownig, zaistená ako stopa č. 1, pri obhliadke tela pri pitve poškodeného nebo I. J., nar. X.X.XXXX, 3 ks nábojníc cal. 7,65 mm Browning zo skúšobnej streľby z pištole zn. CZ, vzor 83, cal. 7,65 mm Browning (skúmaním zviditeľnené výrobné číslo 028549) 1 ks nábojnica cal. 7,65 mm Browning + 5 ks nábojníc cal. 7,62x54R, zaistených dňa 1.7.2019 ako stopa č. 1 v rámci výkonu domovej prehliadky u I.a X.a, nar. XX.X.XXXX v rodinnom dome S. č. XXX.

o d ô v o d n e n i e :

Z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní súd zistil skutkový stav veci tak, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 2To/79/2020 zo dňa 17.09.2020 bol zrušený výrok o uloženom treste odňatia slobody, určenom spôsobu jeho výkonu a o uloženom ochrannom dohľade a obmedzení Rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8Tk/1/2020 zo dňa 12.06.2020, ktorým súd obžalovaného uznal vinným z trestného činu zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 odsek 1, odsek 2 Trestného zákona vo viacčinnom súbahu s pokračovacím trestným činom obzvlášť závažným zločinom vraždy podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona, z časti dokonaný a z časti v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Trestného zákona. Následne bolo povinnosťou súdu opätovne rozhodnúť na hlavnom pojednávaní o treste pri nezmenenom výroku o vine, výroku o uloženom ochrannom protialkoholickom

liečenie ústavnou formou a výroku o škode Rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 12.06.2020 sp. zn. 8Tk/1/2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 17.09.2020 sp. zn. 2To/79/2020.

Na hlavnom pojednávaní boli vypočutí poškodení N. K., I. S., I. J., D. K., svedkovia C. Y., I. K., M. H., I. Fojtíková, znalci PhDr. Robert Máthé, PhD., MUDr. Andrea Heretiková Marsalová, RNDr. Mgr. Dušan Kešický, PhD., doc. Mgr. Art. Jaroslava Gajdošíková Zeleiová, PhD., prečítané zápisnice o výpovediach svedkov B. X. a Ing. J. X. z prípravného konania, prečítaný znalecký posudok č. 178/2019 z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odbor Chirurgia, Traumatológia, oboznámené listinné dôkazy a to zápisnice o vydaní vecí a fotodokumentácia, príjmové pokladničné doklady - faktúry, potvrdenia o náhradách vynaložených nákladov súvisiacich s liečbou, zápisnice o vykonaní domovej prehliadky a fotodokumentácia, list, zápisnice o ohliadke miesta činu a fotodokumentácia, správa obce Dulov, správa ÚVV a ÚVTOS Ilava, Odborné stanovisko z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria č. 89/2021, odpis z RT, lustrácia CESDAP a písomné ospravedlnenie obžalovaného.

Zo znaleckého posudku Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii č. 77/2019, ktorý na hlavnom pojednávaní predniesla znalkyňa MUDr. Andrea Heretiková Marsalová, vyplynulo, že obžalovaný si v čase spáchania skutkov (22.6.2019) privodil simplexnú ebrietu, jednoduchú alkoholovú opojenosť, ktorá vzniká bezprostredne po požití zvýšeného množstva alkoholu, predpokladáme ebrietu ľahkého - do 1,5promile - až stredne ťažkého stupňa - do 2,5 promile (podľa objektívnych a subjektívnych údajov pil už cez deň 21.6., vypil minimálne pol litra destilátu, bez užitia iných psychotropných látok, pravdepodobne sa nestraval a napriek ebriete komunikoval a pohyboval sa bez pomoci). Ebrieta - nezávisle od hladiny alkoholu v krvi - z medicínskeho hľadiska negatívne ovplyvňuje všetky psychické funkcie, teda znižuje rozpoznávacie (znižuje schopnosť plne rozpoznať nebezpečenstvo a protiprávnosť svojho konania pre spoločnosť) aj ovládacie (znižuje schopnosť ovládať svoje konanie a zvyšuje pohotovosť k afektívnej dráždivosti a agresii v správaní) schopnosti. Ak si však simplexnú ebrietu človek navodí sám, má s ňou opakované skúsenosti, nie je zníženie ovládacích a rozpoznávacích schopností forenzne významné. Obžalovaný trpí syndrómom závislosti od alkoholu, svedčia preto subjektívne i objektívne údaje, že mával časté ebriety, následne palimpsesty (alkoholické okná s výpadkom pamäti), tzv. ranné dúšky, abstinénčné symptómy pri odňatí alkoholu, zvýšenú toleranciu voči alkoholu - čo svedčí pre skoršie štádium alkoholizmu, ešte bez výrazného poškodenia pečene. (V prvých štádiách závislosti, - v dôsledku indukcie pečenej enzýmov - narastá tolerancia voči alkoholu a človek vie vypíť väčšie množstvá alkoholu. V konečných štádiách - kedy dôjde už k poškodeniu pečene - dochádza naopak k poklesu tolerancie a človek znesie stále menšie množstvo alkoholu). Podľa vývinových kritérií podľa Jellineka sa jedná o 3. kruciálne štádium. U obžalovaného sa jedná sa o závislosť bez psychiatrických komplikácií v zmysle psychózy, či demencie. Jedná sa o štádium závislosti, zatiaľ bez závažnejších sekundárnych somatických komplikácií. Obžalovaný doposiaľ neabsolvoval protialkoholickú liečbu ambulantnou či ústavnou formou. Nebol liečený psychiatricky. Udáva, že v detstve bol 1 - 2x u psychológa, nikdy nebol na ambulancii psychiatra ani hospitalizovaný na psychiatrii. Obžalovaný nie je závislý od iných omamných a psychotropných látok. Podľa psychiatrického vyšetrenia a dostupných údajov obžalovaný mal sklon k násilníckemu, agresívnemu správaniu, keď bol pod vplyvom alkoholu. U obžalovaného sme diagnostikovali aj zmiešanú poruchu osobnosti, s prevahou paranoidných a schizoidných črt. Jedná sa o dlhodobú poruchu, ktorá nemá forenzne významný vplyv na ovládacie a rozpoznávacie schopnosti. Osobnosť s paranoidnými črtami máva sklon k pocitom krivdy, precitlivosť voči prehliadaniu, je podozrievavá, so sklonom k podozrievaniu partnera z nevery, dezinterpretuje neutrálne veci na nepriateľské voči jeho osobe, má nadmerný zmysel pre tzv. osobné práva, s možným vzťahovačným, konšpiračným vysvetľovaním udalostí okolo seba, asociálne konanie je skôr aktom odvety, nie za účelom obohacovania). Schizoidné črty sa prejavujú obľubou samotárskych aktivít, nedostatkom dôverných priateľov, necitlivosťou voči spoločenským normám). Je potrebné nariadiť ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, pričom nie je vylúčená úspešnosť ani neúspešnosť tejto liečby. Pobyt obžalovaného na slobode je vzhľadom na jeho duševný stav z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť aktuálne nebezpečný. Naopak, v prípade ak liečba zaberie a obžalovaný nebude konzumovať alkohol, nebude pre spoločnosť nebezpečný. Avšak so zohľadnením jeho poruchy osobnosti, môže byť pre spoločnosť nebezpečnejší.

Z Odborného stanoviska znaleckej organizácie z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria č. 89/2021 vyplynulo, že znalci považujú za nevyhnutné :

1. zaoberať sa konaním obžalovaného z hľadiska afektológie, vzhľadom na

znalcom PhDr. Máthé konštatovaný vystupňovaný afekt. Je nevyhnutné sa diferenciálne diagnosticky zaoberať charakterom afektívneho konania obžalovaného, teda či jednalo v čase skutku o afekt, či sa jednalo iba o afekt prostý, jednoduchý alebo o afekt silný, vystupňovaný alebo či sa nejednalo o afekt patický,

2. zaoberať sa detailne a preskúmateľne mierou opitosti obžalovaného po stránke kvantitatívnej a následne v kontexte s kvantitatívnou mierou opitosti posúdiť rozpoznávacie a ovládacie schopnosti obžalovaného v čase trestného konania,

3. oboznámiť sa so všetkými psychologickými znaleckými posudkami a psychiatrickými hospitalizáciami obžalovaného, analyzovať ich a zaoberať sa možnou prítomnosťou

prechodnej duševnej poruchy v čase predmetnej trestnej činnosti, ktorá by bola nad rámec Zmiešanej poruchy osobnosti obžalovaného a Syndrómu závislosti od alkoholu a ktorá by prípadne narušovala v čase skutkového deja rozpoznávacie a ovládacie schopnosti obžalovaného,

4. psychopatologicky analyzovať a vyhodnotiť konanie obžalovaného ako dej prebiehajúci v niekoľkých časových sekvenciách voči viacerým osobám,

5. zaoberať sa otázkou nebezpečnosti pobytu obžalovaného na slobode zo psychiatrického hľadiska. V každom prípade (je aj nie je nebezpečný) vysvetliť a zdôvodniť dôvody a príčiny. Vyjadriť sa k potrebe ochranného liečenia protialkoholického aj psychiatrického aj z hľadiska či takéto liečenie môže plniť a splniť svoj účel.

Znalkyňa MUDr. Andrea Heretiková Marsalová na hlavnom pojednávaní k vyššie uvedenému odbornému stanovisku znaleckej organizácie z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria č. 89/2021 uviedla:

„K 1. bodu - posudok som v rámci porady znalcov znal. ústavu psychológov a psychiatrov konzultovala aj s uvedeným znalcom MUDr. Mathé, ktorý robil psychologickú časť posudku a navzájom sme nevideli žiadne rozpory medzi závermi. Pojem, ktorý použil MUDr. Mathé na popis emočného stavu obžalovaného, tzn. vystupňovaný afekt je popisný pojem, ktorý označuje intenzitu trvania afektu a vplyv afektu na prežívanie a konanie. Nie je to psychická porucha v užšom slova zmysle, ktorá by sa dala klasifikovať formou medzinárodnej klasifikácie chorôb 10. revízia. To, že obvinený bol v čase činu vo vystupňovanom afekte vyplývalo z môjho psychiatrického posudku už z jednotlivých symptómov uvedených diagnóz. Teda ebriety, zmiešanej poruchy osobnosti, paranoidnej a schizoidnej. Môžem povedať, že sa nejednalo o patický afekt, taký stav, kedy je na vrchole toho stavu porucha vedomia s takým mráкотným stavom, na ktorú si menovaný následne nepamätá, kde sa správa tak, ako to nezodpovedá jeho osobnosti, takže tento stav som vylúčila. Uzavrela som to ako jednoduchú ebrietu, pri ktorej to správanie bolo v súlade s jeho osobnostnými charakteristikami a s tými diagnózami, ktoré sme uviedli MUDr. Mathému.

K bodu 2 - Stupeň opitosti som odhadla na mierny, až stredne silný a bolo to na základe výpovedi jednak obžalovaného a jednak svedkov, ktorí mohli hovoriť o konzume alkoholu pred trestným konaním. Treba povedať, že boli informácie inkonzistentné a nemala som k dispozícii údaje o laboratórnom vyšetrení na alkohol. Pri ľahkom aj strednom stupni ebriety sú ovládacie aj rozpoznávacie schopnosti znížené, nevýznamne.

K bodu 3 - Mala som k dispozícii pri vypracovaní posudku spisový materiál a znal. posudok MUDr. Mathého č. 26/2019, ale ďalšie uvedené posudky od Mgr. Gajdošíkovej č 7/2021 a od p. Kešického č. 37/2020 tie som nemala k dispozícii, vznikli až po odovzdaní môjho znal. posudku. Ak by som sa oboznámila so závermi týchto posudkov, nič by to nemenilo na záveroch môjho posudku. Čo sa týka toho, že MUDr. Mathé sa vyjadroval vo svojom znal. posudku k takej tendencii obžalovaného zbavovať sa trestnej zodpovednosti, to nepamätania sa toho skutku, v súvislosti s alkoholom, konštatovala som miernu až stredne ťažkú ebrietu, môže to s tým súvisieť nepamätať si to a súhlasím s MUDr. Mathé, myslím, že taká tendencia tam bola. V spise som ja uviedla časti, kde si obžalovaný aj na nejaké veci spomenie, povie že si to nepamätá a potom som tam uviedla úseky, kde si spomenul na pocity viny aj iné detaily z toho inkriminovaného obdobia.

K bodu 4 - Podľa vyšetrovacieho spisu násilné správanie obžalovaného prebehlo v relatívne veľmi krátkom čase, takže na nejaké skúmanie psychopatológie v jednotlivých časových sekvenciách som pokladala za irelevantné a navyše aj vo svojom posudku som uviedla časti sekvenčnej analýzy motivácie, ktorú uviedol MUDr. Mathé a ktorá prislúcha psychológovi aby sa k tomu vyjadroval a aby rozpísal jednotlivé časti motivácie.

K bodu 5 - Za prípadné ochranné opatrenie by som považovala ústavné protialkoholické liečenie a to vzhľadom k tomu, že menovaný doteraz také liečenie neabsolvoval a som presvedčená, že by mohlo mať k jeho osobnosti pozitívny efekt na jeho správanie. Porucha osobnosti, pokiaľ sa nejedná o nejakú psychotickú dekonkretizáciu poruchy osobnosti nezvykne byť indikáciou na ochranné psychiatrické liečenie, preto som neindikovala toto psychiatrické ochranné liečenie. Uviedla som, že obžalovaný je nebezpečný pre spoločnosť a to z toho dôvodu, že kombinácia jeho diagnózy poruchy osobnosti, kombinácia s alkoholom zvyšuje riziko natoľko, že som považovala za potrebné, aby absolvoval tú liečbu závislosti od alkoholu, takže tá kombinácia je nebezpečná. Keby sa liečením odstráni jeho závislosť na alkohole v budúcnosti, znížilo by to jeho riziko nebezpečného správania alebo konfliktogénnosti. Z praxe úspešnosti liečenia protialkoholického liečenia je taká, že tretina sa môže vyliečiť, tretina recidivuje, tretina preruší to liečenie, ak to nie je súdom nariadené. S liečením protialkoholického liečenia v prípade klientov odsúdených, ktorí doposiaľ do tej doby odmietajú akúkoľvek odbornú pomoc, pretože už rodičia obžalovaného posielali k doktorovi, nie iba čo sa týka toho alkoholu, ale aj psychickými problémami, je úspešnosť takýchto klientov taká, že je to pre nich šanca, pretože na takúto liečbu, nemôže, keď nechce, pokiaľ to nie je súdom nariadené, nie sú na to mechanizmy, aby tú liečbu absolvoval, a niekedy to môže pomôcť tomu človeku, keď to musí absolvovať, to percento neviem povedať. Nenahradí to ústavnú protialkoholickú liečbu, kde sú súčasťou aj iné liečby, nie len abstinencia.“

Zo znaleckého posudku č. 26/2019 z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých, ktorý na hlavnom pojednávaní predniesol znalec PhDr. Robert Máthé, PhD., vyplynulo, že intelektová úroveň obžalovaného je v pásme priemeru. Obžalovaný pri zistenej úrovni rozumových schopností chápe potrebu a zmysel právnych zákonov a v plnej miere si je vedomý zákonom akceptovaného a neakceptovaného správania, ktoré je sankcionované, čo platí aj vo vzťahu k aktuálne vyšetrovaným skutkom, z ktorých je obžalovaný. Osobnosť obžalovaného je abnormne štruktúrovaná, s prevahou paranoidných a schizoidných rysov. Prejavuje sa egocentrickosťou a emocionálnou nestabilitou, so sklonom k odbrzdovým, emóciami určeným neadekvátnym prejavom, ktorých výskyt je viac pravdepodobný v stavoch zmeneného vedomia, napr. v stavoch alkoholického ebriety. U obžalovaného neboli zistené patologické rysy osobnosti v zmysle duševnej choroby. Z psychologického hľadiska možno konštatovať, že motivácia konania obžalovaného priamo súvisela s jeho osobnostnými charakteristikami s akcentom na schizoiditu a paranoiditu a tiež s jeho stavom alkoholického opojenia pred a počas kritického diania, ktoré je predmetom vyšetrovania. Bezprostredným motívom jeho konania mohol byť zo psychologického hľadiska jeho opätovný stret s poškodeným N. om K., voči ktorému mohol mať potrebu zadosťučinenia. Pri postupnej kumulácii negatívnych emócií počas pobytu na zábave a navyše v stave alkoholického opojenia a tak zvýšenej pohotovosti k prejavom navonok smerujúcej agresie, sa staval so zbraňou v ruke do dominantnej pozície voči poškodenému a v momente, keď sa tento snažil vykopnúť mu zbraň z ruky, začal v stave vystupňovaného afektu strieľať smerom naňho a potom aj na osoby, ktoré sa ocitli v jeho okolí s cieľom demonštrovať svoju moc. Možnosť resocializácie obžalovaného vzhľadom na spáchanie vyšetrovaných trestných činov je vzhľadom na významne vysoké zastúpenie ukazovateľov nepriaznivej sociálnej prognózy, najmä z okruhu osobnostných faktorov nepriaznivá. Avšak, ak po úspešnom absolvovaní liečby bude obžalovaný abstinovať, znalec súhlasí so záverom znalca RNDr. Mgr. Dušana Kešického, PhD. o mierne pozitívnej možnosti resocializácie obžalovaného.

Zo znaleckého posudku č. 37/2020 z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých, ktorý na hlavnom pojednávaní predniesol znalec RNDr. Mgr. Dušan Kešický, PhD., vyplynulo, že u obžalovaného ide o osobu s primeraným stavom pamäti a intelektu, zníženou kvalitou myslenia s tendenciou k obranným zjednodušeniam, ale i narušeniam v logike, v čase vyšetrovania produkcia s bizarným obsahom s masívnou paranoidnou zložkou. Osobnosť nezrelá, zúženého prežívania s miernou prevahou emočných mechanizmov v rozhodovaní a zvládaní, nízkou kapacitou pre zvládanie záťaže. Emotivita menej diferencovaná, nestabilná so sklonom k impulzívnemu konaniu bez primeranej reflexie. Negatívny sebaobraz, nízka kvalita sociálnej adaptácie pri redukcii interpersonálnych zručností a tendencii k sociálnej izolácii bez jednoznačne disociálneho vývoja v detstve. Prognóza ďalšieho vývoja osobnosti obžalovaného vo vzťahu k jeho protispoločenskému konaniu je daná bilanciou pozitívnych a negatívnych resocializačných faktorov. K pozitívnym faktorom prispievajúcim k realnosti resocializácie s následným začlenením do spoločnosti patrí intelekt bez závažnejšieho deficitu, nejde o primitívnu osobnosť na báze mentálnej subnormy, rovnako ako stav ostatných poznávacích funkcií je bez významnejšej deteriorácie, pracovná kvalifikácia (vyučení, maturita), pracovná adaptovanosť v čase pred začatím páchania trestnej činnosti (aktívne vyhľadávanie možnosti pracovnej realizácie),

existencia sociálne nezávadného rodinného zázemia v detstve (matka, otec, súrodenci), ako aj vývoj v prostredí kompletnej rodiny bez výskytu kriminálnej činnosti v rodine, plnenie finančných záväzkov (nepožičiava si). Nie je prítomná neschopnosť odolať príležitosti získať materiálnu výhodu, napriek sociálnej neprijateľnosti prostriedkov. Nenachádzame stupňovanie závažnosti násilných deliktov, resp. gradáciu v móde brutality (nie je prítomné odsúdenie za takýto trestný čin). K pozitívnym faktorom ovplyvňujúcim pravdepodobnosť pozitívnej resocializačnej prognózy patrí existujúci náhľad na sociálnu maladaptivnosť vlastného správania v zmysle spáchaných vrážd, ku ktorým sa priznáva (resp. považuje za pravdivé pokiaľ sa držíme koncepcie pamäťovej diskontinuity - pravdepodobne palimpsestu na obdobie skutku pod vplyvom alkoholu, ako uvádza obžalovaný, resp. rozplakal sa pri štúdiu spisu s konfrontáciou so skutkom). K odsúdeniu v závažnej násilnej trestnej činnosti nedošlo. U vyšetreného nebola zistená záľuba v agresívnom konaní bez účelovosti v snahe získať materiálne prostriedky (drogy), resp. sexuálna deviácia. S vysokou pravdepodobnosťou nie je rozvinutý abúzus omamných látok (drog). Psychodiagnostické znaky vyplývajúce z hodnotenia ROR a Hand testov (AGG<30%, AOR, N v Hand>10) svedčia v prospech pozitívnej prognózy. K negatívnym faktorom radíme absenciu trvalých pozitívnych vzťahov v predelikventnom období. Bola zistená závislosť od alkoholu. Je anamnestický podložený výskyt výraznej zmeny reaktivity na záťaž v stave intoxikácie. Prítomnosť disocálnych rysov osobnosti, akcentácia rysov emočnej nestability a schizodnosti a paranoidnosti. V emočnej charakteristike je zjavná výrazná hypotrofia vyšších citov, resp. čiastočná strata empatie. Analýza súboru faktorov z rôznych oblastí resocializačného prognostického systému nasvedčuje tomu, že sa v nej nachádza dostatok protektívnych faktorov, ktoré napriek rizikovým faktorom môžu zabezpečiť primeranú resocializáciu. Nie je možné použiť mechanistický štatistický prístup sumarizácie pozitívnych a negatívnych faktorov, nakoľko ich vplyv na celovú resocializáciu je interindividuálne premenlivý a nie je možné stanoviť mieru podielu vplyvu u konkrétnej osoby. Vo vzťahu k obžalovanému považujem za zásadné, že existujú zdroje pre zmenu dané vývinom v detstve, primeraný stav poznávacích funkcií, vzdelaním, nie je možné konštatovať typický disocálny vývoj od detstva, nedošlo k závažnej depravácii abúzom alkoholu a skutočnosť, že skutok bol spáchaný pod vplyvom alkoholu s nejasnou motiváciou (absencia zmysluplného motívu, napr. materiálne zištného). Takto je dôvodné predpokladať, že v prípade liečby závislosti od alkoholu sa zásadne zníži pravdepodobnosť neadaptívneho správania, ktoré na základe údajov zo spisu sa vyskytovalo vo veľmi vysokom podiele práve pod vplyvom alkoholu. Takto nadobúda resocializačná prognóza pozitívny rozmer. Obžalovaný vyjadruje ochotu k liečbe. Je terapeuticky a prevýchovne ovplyvniteľný, neboli zistené tak hlboko fixované kriminogénne faktory, že nemožno predpokladať úspešnejšiu resocializáciu, pričom možná recidíva v zmysle opakovania skutku, za ktorý je v danom rozsahu stíhaný, je po odpykaní trestu odňatia slobody (pokiaľ bude uložený) je menej pravdepodobná. Rezultátom je konštatovanie resocializačnej prognózy, kde je možná úspešná resocializácia i pri kratšej trestnej sadzbe, ako je výnimočný trest. Pri ukladaní trestu je potrebné zohľadniť s ohľadom na absenciu typicky kriminálneho kontinua v doterajšom správaní i negatívny vplyv účinku trestu v zmysle inštitucionalizmu a nežiadúcej integrácie do kriminálneho prostredia vo výkone trestu. Možnosť resocializácie, ako bilancia pozitívnych a negatívnych resocializačných faktorov pri zohľadnení dynamických faktorov v kontexte skúmaného skutku (liečba závislosti od alkoholu, ako kruciálneho faktora pre ovplyvnenie disocálneho správania u obžalovaného) je na základe podrobnej analýzy mierne pozitívna.

Zo znaleckého posudku č. 07/2021 z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých, ktorý na hlavnom pojednávaní predniesla znalkyňa doc. Mgr. Art. Jaroslava Gajdošíková Zeleiová, PhD., vyplynulo, že celková intelektová kapacita obžalovaného sa pohybuje v strednom populačnom pásme, funkčne je výkon intelektu výrazne nevyrovnaný. Poddimenzovaný je jeho vhlad do celku, sociálne predvídanie a porozumenie kauzálnym súvislostiam i pojmové uvažovanie. Nevyrovnanosť intelektového výkonu je dôsledkom funkčných a diskretných štrukturálnych zmien CNS a emočného zamerania. Emócie majú negatívny vplyv na poznávacie procesy obžalovaného a efektivitu jeho myslenia. V čase vyšetrení došlo vplyvom uvoľnených obrán a regresu k funkčnému zníženiu kognitívnej výkonnosti obžalovaného a miernemu úbytku intelektových schopností do pásma ľahkého zaostávania, výraznejšie upadol. Porozumenie u neho zostáva zachované, kognitívnu slabosť mu spôsobujú o.i. poruchy pozornosti. U obžalovaného je znížená kontrola úzkosti a strachu, regulačné mechanizmy má uvoľnené. Nevie adekvátne zhodnotiť reálne nebezpečenstvo voči očakávanému. Svoje vnímanie preladuje v súlade s vlastnými potrebami a hladinou úzkosti. Zároveň je pri emočnej rozladenosti nezrelo opozičnicky a vzdorovitý. Pri pocitoch ohrozenia sebaúcty a vystupňovanom strachu koná impulzívne a afektívne reakcie nevhodne dávkuje z dôvodu, že nie je schopný oddialiť vnútorné napätie. Reaktívne impulzívne konanie mu slúži ako nástroj regulovania vlastného strachu a úzkosti.

Bazálna úzkosť je totiž u probanda zvýšená, prežíva chronicky zvýšený emočný distres. Celkovo je aktivita obžalovaného determinovaná jeho prežívaním: koná spôsobom, aby znižoval vnútorný nepokoj. Primárne nie je ofenzívne a agresívne nastavený, skôr u neho ide o dráždivosť spojenú s frustráciou. Má nízko funkčné adaptačné mechanizmy. Nestabilita myšlienok a stredne závažné deficity v osobnosti obžalovaného, týkajúce sa nestálosti obrazu druhých a seba, ktoré mu spôsobujú osamotenosť a dysfóriu, ho predisponujú k dezorganizácii osobnosti v strese. Aktuálne zvýrazňuje negatívne aspekty prežívania. Vo vzťahoch sa nedokáže emočne stabilne angažovať, väzbové porozumenie má nízke, druhých vníma skôr inštrumentálne. Ľahko sa od druhých odpúta, ale do istej miery je nimi i ovplyvniteľný, stabilizuje sa nimi, ak sú pre neho väzby podporné. Disponuje istou dištančnou empatiou, je schopný ľútosti na základe vzdialených predstáv. Morálna sebaregulácia je u obžalovaného stredne uvoľnená, dokáže uznať vinu a bilancovať vlastné potreby a sociálne zisky/straty. Nízko funkčná regulácia úzkosti obžalovaného, v spojení s rigidnými myšlienkovými operáciami, ho predisponujú k senzitivno-paranoidnému spracovaniu reality a dekompenzáciám spojeným s odklonom od reality. Obžalovaný je náchylný destabilizovať sa vplyvom emočnej záťaže a dysregulovať myšlienkové operácie. Pri uvoľnení psychických obrán sa u neho akcentuje psychotizmus ako patologický rys osobnosti strednej závažnosti (v zmysle DSM-5), ktorý sa prejavuje výstrednosťou a nezvyčajnosťou správania a myslenia obžalovaného, v spojení s nedôverou a podozrievavosťou. Vyjadrujeme psychologický predpoklad, že v súvislosti so stíhanou trestnou činnosťou mohlo u neho dôjsť k dezorganizácii myslenia, cítenia a správania. Z psychologického hľadiska považujeme za najpravdepodobnejšiu dynamiku konania obžalovaného v danej trestnej veci jeho reakciu na subjektívne prežívané vysoké ohrozenie. Pohnútkou konania obžalovaného so zbraňou nie je zrejme jemu ani okoliu. Možný zámer a motív jeho konania sa nám nepodarilo identifikovať. Vzhľadom na krehkosť štruktúry osobnosti pripúšťame destabilizáciu. Pamäťové schopnosti obžalovaného nezodpovedajú jeho intelektovej kapacite. Pamäťová výkonnosť je aktuálne znížená do pásma ľahkého deficitu, ide o funkčný a štruktúrally úbytok v dôsledku regresu, obrán a diskretných zmien CNS. Pôvodné pamäťové schopnosti odhadujeme v dolnom pásme populácie, nakoľko má málo výkonné novoučenie a proces zapamätávania je limitovaný zníženým vstúpaním prvotných informácií a ich vzájomných väzieb v kontexte. Obžalovaný dokáže v súlade so svojim mentálnym nastavením a zameraním aktuálne správne vnímať udalosti a okolnosti stíhanej trestnej činnosti. Negatívny vplyv na jeho mentálne procesy má emočné napätie, ktoré nevie funkčne regulovať, a ktoré jeho myslenie brzdí. Obžalovaný je schopný správne reprodukovať explicitne zapamätané udalosti a okolnosti stíhanej trestnej činnosti, hoci bizarným spôsobom. K samotnému skutku, jeho príprave a následkom, sa vyjadriť podľa neho nevie. Aká je u obžalovaného možnosť resocializácie vzhľadom k stíhanej trestnej činnosti a s prihliadnutím na osobnostnú štruktúru obžalovaného:

Stredne uvoľnená morálna sebaregulácia u obžalovaného spôsobuje, že sa nespráva konzistentne so zvnútornenými normami, ale do istej miery je schopný vlastné morálne správanie udržiavať sebasankčným mechanizmom. V emočnej záťaži zlyháva jeho intelektuálne nasadenie a istá otvorenosť k pozitívnej zmene. Úzkosť a tendenciu k dezorganizácii je u neho možné do istej miery regulovať medikáciou. Hoci sú jeho sebaúčinné plánovanie a smerovanie menej výkonné a málo kvalitné, prognosticky umožňujú jeho schopnosť zmeny učení sa funkčných sociálnych vzorcov a presvedčení. Z psychologického hľadiska je nádej na pozitívnu resocializáciu obžalovaného. Jeho slabá výdrž a tendencia rýchlo sa vzdať tento proces pozitívnej zmeny rušia, potrebuje podporu a kladný identifikačný model. Nestabilné indikátory pozitívnej resocializácie obžalovaného je potrebné pravidelne hodnotiť a preverovať ich účinnosť. Klinické ukazovatele je možné ovplyvniť medikáciou.

Aká je u obžalovaného možnosť resocializácie vzhľadom k stíhanej trestnej činnosti a s prihliadnutím na vplyv prípadného výkonu trestu odňatia slobody vo veku 25 rokov:

Resocializačná prognóza obžalovaného s predpokladaným vplyvom prípadného výkonu trestu odňatia slobody vo veku 25 rokov je vzhľadom na vek obžalovaného, jeho osobnostnú štruktúru, limity a potenciál, z psychologického hľadiska nepriaznivá: dĺžka trestu by u neho vysoko pravdepodobne viedla k depersonalizácii a degradácii osobnosti a opakovaným emočným destabilizáciám z dôvodu straty zmysluplnosti ďalšieho života, akcentovanom sociálnou stigmatizáciou po prepustení z výkonu trestu. 20-mesačná inštitucionálna adaptácia u neho aktuálne podnietila zníženie vlastnej aktivity a iniciatívnosti, čo je pre jeho resocializáciu nepriaznivé, a vystavuje ho riziku väzenskej šikany vzhľadom na nízko funkčné obranné mechanizmy.

Aká je u obžalovaného možnosť resocializácie vzhľadom k stíhanej trestnej činnosti a s prihliadnutím na vplyv absolvovania ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou počas výkonu trestu odňatia slobody:

Obžalovaný je schopný vzhľadom na intelekt a senzitivitu, ktorá sa neviaže na hlbokú psychopatiu, lepšie porozumieť sociálnej realite a vlastnej úzkosti a spätnoväzbovo korigovať presvedčenia a motívy, smerujúce k užívaniu alkoholu. Pre stabilnú výdrž spojenú aj s trvalou abstinenciou od alkoholu potrebuje sociálnu podporu. Sám totiž disponuje nízko efektívnymi kompetenciami pre zvládanie bežného života. Aká je u obžalovaného možnosť resocializácie vzhľadom k stínanej trestnej činnosti a s prihliadnutím na vplyv vynútenej abstinencie obžalovaného od alkoholu a iných návykových látok počas výkonu trestu odňatia slobody:

Doterajšiu 20-mesačnú nútenú abstinenciu od alkoholu obžalovaný relatívne zvládol. Miera jeho resocializačnej úspešnosti je viac závislá od saturácie vývinových potrieb a kompenzácie osobnostných deficitov: napr. manažmentom emocionálnej expresie a diferenciaciou stresu, pretože má nízko funkčné obranné mechanizmy, ktorými nevie efektívne diskriminovať a regulovať vnútorné napätie a úzkosť a odolávať dysfórii. Rýchlo obranne regreduje a destabilizuje sa, čo resocializáciu limituje.

Aká je u obžalovaného možnosť resocializácie vzhľadom k stínanej trestnej činnosti a s prihliadnutím na doterajšie správanie sa obžalovaného počas výkonu väzby (napr. pokusy o samovraždu) a aktuálnu životnú situáciu obžalovaného:

V situáciách emočnej záťaže a očakávaní trestu obžalovaný obranne agravuje, čím sa dovoľáva pomoci. Ide o nezrelé zvládanie neistoty, súvisiace aj s jeho psychickým zdravím, a jeho tendenciou prenášať zodpovednosť za svoje voľby ohľadom života na iných. Uznanie vlastných možností, limitov a porozumenie potrebám, psychickým stavom a obranám resocializačné úsilie obžalovaného zvýši. Má kapacitu pre spoluprácu. Napriek osobnostným limitom, pozitívnu resocializačnú perspektívu obžalovaného podporujú skutočnosti, že počas detstva a mladej dospelosti zažil relatívne funkčné rodinné zázemie, ktoré formovalo jeho hodnotový systém pozitívne, neprejavoval v období dospievania delikventné správanie, a disponuje intelektom, hoci funkčne nerovnomerne výkonným, umožňujúcim reedukáciu a sociálne učenie.

Svedok B. X., otec obžalovaného, v prípravnom konaní k osobe obžalovaného uviedol, že od jeho pätnástich rokov mali s ním ako rodičia problémy, nikoho nerešpektoval, neuznával authority, jemu nadával do debilov, správal sa ako narcis. Požíval alkohol, pričom poslednou kvapkou bolo to, keď napadol fyzicky svojho brata W., kedy ho v amoku zbil päšťami na zemi. Dcéra odmietala navštevovať rodičovský dom z obavy pred obvineným. Neznášal každého, kto mu oponoval. On ako otec bol na neho vždy tvrdý a prísny, ale keby vedel, že má zbraň, tak by to nerobil. Svedok ešte uviedol, že obvinený nenávidel policajtov.

Svedkyňa J. X.ová, matka obžalovaného, v prípravnom konaní k osobe obžalovaného uviedla, že jej syn bol zákerný a pomstychtivý. Terorizoval mladších súrodencov. Pokiaľ s ním ľudia súhlasili, obdivovali ho, tak ich mal rád, ako náhle ho kritizovali, protirečili mu, tak ich nenávidel. Je veľmi arogantný a direktívny. Svedkyňu veľmi trápilo, ako sa obvinený správa k ľuďom, je necitlivý až vzťahovačný, výbušný a dokonca až zákerný.

Z písomného oznámenia obžalovaného vyplynulo, že obžalovaný sa rodine K., rodine J.ovej a N.ovi K.ovi písomne ospravedlnil za ujmy, ktoré im v neprítomnosti spôsobil.

Zo správy starostu obce Dulov vyplýva, že obžalovaný je prihlásený k trvalému pobytu v obci Dulov, avšak v obci sa už dlhšiu dobu nezdržiaval. V minulosti vykonával stredoškolskú prax na obecnom úrade v Dulove. Zadané úlohy vždy splnil. Ako občan v minulosti v obci inicioval spolu s ďalšími spoluobčanmi výstavbu skateboardového ihriska. Vždy pôsobil ako slušný občan, ktorého konanie a správanie na verejnosti nebolo prerokované priestupkovou komisiou, či komisiou verejného poriadku, ani na jeho osobu neboli podávané žiadne sťažnosti a podnety občanov. Z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplýva, že obžalovaný bol v priestupkovom konaní štyrikrát uznaný vinným zo spáchania priestupkov rôzneho charakteru, jedenkrát z priestupku na úseku cestnej dopravy, dvakrát z priestupku proti majetku a jedenkrát z priestupku proti verejnému poriadku. Zo správy ÚVTOS a ÚVV Ilava vyplynulo, že obžalovaný bol dňa 24.06.2019 prijatý do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava. Obžalovanému bol viackrát zaznamenaný negatívny zápis z dôvodu neudržiavania si poriadku vo svojich osobných veciach a nedodržiavania časového rozvrhu dňa (spanie na neustlanom lôžku po budíčku). Obžalovaný bol za vyššie spomenuté porušenia ústavného poriadku riešený dohovorom. Dňa 10.06.2020 bol obžalovanému zaznamenaný zápis z dôvodu pokusu o samovraždu. Obžalovaný sa pokúšal obesť na posteľnej plachte. Jeho pokus bol však zmarený službukonajúcim samostatným referentom. Následne bol eskortovaný do Nemocnice pre

obvinených a odsúdených a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne. Vzhľadom na to, že obžalovaný je psychiatrický pacient a jeho správanie a psychika sa vymyká bežným štandardom je mu poskytované pravidelné odborné poradenstvo (skupina psycho - diagnostickej a konzultačnej činnosti) a u obžalovaného je pomerne často nutná hospitalizácia na psychiatrickom oddelení v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne. K osobám, s ktorými prichádza do styku, zachováva zásady slušného správania. Vo vzťahu k iným obvineným neboli zaznamenané konfliktné situácie. Doposiaľ neprejavil záujem o zaradenie do práce a nebol disciplinárne riešený. Z odpisu registra trestov GP SR vyplynulo, že obžalovaný bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný, a to Trestným rozkazom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 10.10.2014, sp. zn. 2T/222/2014, právoplatným dňa 17.02.2016 pre trestný čin prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 odsek 1 Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 1 rok, pričom sa v tejto skúšobnej dobe osvedčil, teda sa jedná o zahladené odsúdenie.

Podľa § 272 odsek 3 Trestného poriadku súd odmietol vykonať na hlavnom pojednávaní obhajcom navrhnuté dôkazy a to výsluchy svedkov U. I. a M. K. st., ale aj pribratie znalca, resp. znaleckej organizácie z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, z dôvodu, že skutočnosti, ktoré mali byť zistené vykonaním týchto dôkazov, boli zistené v dostatočnej miere inými skôr navrhnutými a zároveň aj vykonanými dôkazmi, konkrétne na hlavnom pojednávaní predneseným znaleckým posudkom Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii č. 77/2019. Zároveň neboli na základe vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní zistené relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu duplicitného vyšetrenia duševného stavu obžalovaného. Napokon znalkyňa Ústavu pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii MUDr. Andrea Heretiková Marsalová sa na hlavnom pojednávaní po oboznámení sa s Odborným stanoviskom znaleckej organizácie z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria č. 89/2021 dostačujúcim spôsobom vysporiadala s nejasnosťami, ktoré vyplynuli z vyššie uvedeného odborného stanoviska. Vo vzťahu k návrhu obžalovaného na výsluchy svedkov U. I. a M. K. st. k osobe obžalovaného súd poznamenáva, že skutočnosti, ktoré mali byť zistené vykonaním týchto dôkazov, boli zistené v dostatočnej miere inými skôr navrhnutými a zároveň aj vykonanými dôkazmi, konkrétne na hlavnom pojednávaní prednesenými znaleckými posudkami z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia dospelých, ale aj prečítanými zápisnicami o výsluchoch rodičov obžalovaného, či oboznámenými správami o povesti obžalovaného.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd prihliadal na spôsob spáchania činov a ich následok, zavinenie, pohnútku, prítiažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný spáchal dva úmyselné trestné činy viacčinným súbehom, pričom jeden z nich je obzvlášť závažným zločinom a druhý zločinom, súd ukladal trest v rámci trestnej sadzby trestného činu z nich najprísnejšie trestného (pokračovací trestný čin obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona), čím prichádzalo do úvahy uloženie trestu odňatia slobody v rámci trestnej sadzby v rozmedzí 20 rokov až 25 rokov, alebo trestu odňatia slobody na doživotie. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie, že nepopiera spáchanie žalovaných skutkov a súd následne uznesením prijal toto vyhlásenie, tiež k tomu, že obžalovaný spáchal viac trestných činov, súd prihliadol k poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písmeno n) Trestného zákona a k prítiažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písmeno h) Trestného zákona, na ktoré musí súd podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať. Súd neprihliadol k poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písmeno l) Trestného zákona z dôvodu charakteru vyhlásenia obžalovaného, ale aj skutočnosti, že obžalovaný neprejavil úprimnú ľútosť, s poukazom na písomné vyhlásenie obžalovaného, v ktorom poukázal na svoju nepříčetnosť pri páchaní predmetného najzávažnejšieho trestného činu. Pretože u obžalovaného je pomer poľahčujúcich a prítiažujúcich okolností vyrovnaný, prichádzalo do úvahy uloženie trestu odňatia slobody v rámci výmery 20 rokov až 25 rokov, alebo trestu odňatia slobody na doživotie.

V súvislosti s možnosťou uložiť obžalovanému trest odňatia slobody na doživotie súd detailne skúmal u obžalovaného okrem vyššie uvedených atribútov účelu trestu aj osobnostné faktory, symptomatické (kriminogénne) faktory a spoločenské (sociálne) faktory, ktorých vyhodnotenie slúži aj na zváženie prípadného naplnenia podmienok v zmysle § 47 odsek 1 Trestného zákona.

V zmysle ustanovenia § 47 odsek 1 Trestného zákona trest odňatia slobody na doživotie môže súd uložiť iba za trestný čin, za ktorý to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje, a len za podmienok, že

a) uloženie takého trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti a

b) nie je nádej, že by páchatel'a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov.

V prípade symptomatických (kriminogénnych) faktorov je rozhodné posúdiť závažnosť spáchanej trestnej činnosti, jej gradáciu, možnú recidívu a emočné spracovanie spáchanej trestnej činnosti páchatel'a. S ohľadom na nenapraviteľný následok konania obžalovaného je nevyhnutné konštatovať, že závažnosť konania obžalovaného dosahuje najvyšší možný stupeň, keď ľudský život patrí k najviac chráneným záujmom spoločnosťou, a to najmä pre jeho nezvratiteľnosť. Osobnosť obžalovaného je abnormne štruktúrovaná, egocentrická, emocionálne nestabilná, so sklonom k odbrzdeným, emóciami určeným neadekvátnym prejavom, ktorých výskyt je viac pravdepodobný v stavoch zmeneného vedomia, napr. v stavoch alkoholického opitosti. Správanie obžalovaného je do značnej miery určené jeho neuspokojenými túžbami a životnými nezdarmi, vrátane nespracovanej potreby sebauplatnenia, túžby po slobode a nezávislosti. Prežíva intenzívne vnútorné napätia, ktorých odvádzanie je spravidla problematické, svojrázne, v dôsledku čoho sa dostáva aj do kolízií so zákonom, resp. dopúšťa sa rôznych priestupkov. Je nekonformný, v prispôsobivosti odmietavý, so sklonom k nedodržiavaniu zaužívaných spoločenských pravidiel a k správaniu, ktoré okolie hodnotí ako „čudácke“. U obžalovaného však nebola zistená žiadna duševná choroba v zmysle psychózy (poruchy zo schizofrénneho spektra, bipolárna porucha, organicky podmienená duševná porucha). V rámci jeho abnormne štruktúrovanej osobnosti dominujú príznaky schizoidnej a paranoidnej poruchy osobnosti v zmysle čudáctva, svojrázneho životného štýlu bezdomovca, bez blízkych citových vzťahov, zvýšenej podozrievavosti s očakávaním nepriateľského správania okolia voči nemu. Sociálne zručnosti obžalovaného sú nedostatočne rozvinuté, svojím správaním vzbudzuje vo svojom okolí strach a obavy, okolím je vnímaný ako podivín, o čom svedčí aj jeho život na štýl bezdomovca (má prespávať v bunkroch, ktoré si sám buduje), s túžbou po slobode a nezávislosti, pri súčasnom presvedčení o nežičlivosti až nepriateľského nastavenia okolia voči nemu. Voči svojmu okoliu sa stavia zvýšene kriticky, s pripravenosťou na ofenzívne obranné správanie so zreteľným nebrzdeným presadzovaním sa, pričom sa môže prejavovať aj agresívne. Agresivita pritom nepatrí medzi dominujúce črty osobnosti obžalovaného, vplyvom frustrácie jeho potrieb sa však ľahko aktivuje, najmä ak sú jeho brzdové mechanizmy osobnosti oslabené vplyvom užitých alkoholických nápojov. Problematickou sa javí aj vzťah obžalovaného k ženskému pohlaviu - je psychosexuálne nezrelý, témy týkajúce sa partnerského vzťahu a sexuality ho iritujú, odmieta ich a snaží sa ich kamuflovať, tajiť a súčasne vzbudzovať zdanie, že je s touto oblasťou dostatočne vysporiadaný. Svoje neuspokojené potreby v tejto súvislosti kompenzuje nevhodným, aj agresívnym správaním a únikom do sveta fantázie. Možnosť resocializácie obžalovaného podľa znalca PhDr. Roberta Máthého, PhD. je vzhľadom na spáchanie vyšetrovaných trestných činov vzhľadom na významne vysoké zastúpenie ukazovateľov nepriaznivej sociálnej prognózy, najmä z okruhu osobnostných faktorov nepriaznivá. Avšak, ak po úspešnom absolvovaní liečby bude obžalovaný abstinovať, znalec súhlasí so záverom znalca RNDr. Mgr. Dušana Kešického, PhD. o mierne pozitívnej možnosti resocializácie obžalovaného. Znalčka MUDr. Andrea Heretiková Marsalová doporučila súdu nariadiť ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, pričom uviedla, že nie je vylúčená úspešnosť ani neúspešnosť tejto liečby. Pobyť obžalovaného na slobode je podľa znalkyne vzhľadom na jeho duševný stav z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť aktuálne nebezpečný. Naopak, v prípade ak liečba zaberie a obžalovaný nebude konzumovať alkohol, nebude pre spoločnosť nebezpečný. Avšak so zohľadnením jeho poruchy osobnosti, môže byť pre spoločnosť nebezpečnejší.

S poukazom na vyššie uvedené symptomatické (kriminogénne) faktory, tiež osobnostné a spoločenské (sociálne) faktory, ktoré vyplývajú zo znaleckých posudkov znalcov PhDr. Roberta Máthého, PhD., RNDr. Mgr. Dušana Kešického, PhD. a doc. Mgr. Art. Jaroslavy Gajdošikovej Zeleiovej, PhD. mal súd jednoznačne bez akýchkoľvek relevantných pochybností preukázať obidve obligatórne zložky ustanovenia § 47 odsek 1 Trestného zákona a to, že nie je nádej, že by obžalovaného bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do dvadsaťpäť rokov a, že uloženie doživotného trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti. Tak ako skonštatoval v uznesení KS TN, žiaden znalec a vylučuje to aj zákonná úprava, nemôže nahrádzať svojou činnosťou súd, ktorý je jediným oprávneným rozhodovať o určení druhu a výmery trestu, t. j. aj o uložení najprísnejšieho trestu odňatia slobody - odňatia slobody

na doživotie. Posudzovanie splnení zákonných podmienok je otázkou právnou, pričom aj posudzovanie naplnenia či nenaplnenia podmienok v ustanovení § 47 odsek I písmeno b) Trestného zákona je plne v kompetencii súdu, ktorý musí okrem záverov príslušného znalca brať do úvahy i ďalšie podstatné skutočnosti ohľadom osoby obžalovaného, jeho psychický stav, ktorý vplyva na jeho konanie, jeho sklony k páchaniu protiprávnej činnosti (kriminogénne faktory), atď. Nemožno pritom opomenúť tiež (pohnútku) motív konania páchatel'a, ktorý sa musí vždy prioritne skúmať. Už zo znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie vyplynulo, že pobyt obžalovaného pre spoločnosť, vzhľadom na jeho nepriaznivý duševný stav, za predpokladu úspešnej predmetnej liečby a následne ďalšej abstinencie, teda nekonzumovaním alkoholu sa nebezpečnosť obžalovaného na slobode pre spoločnosť môže znížiť. Zo záverov tohto znaleckého posudku však vyplýva a nie je možné to opomenúť, že zohľadnením diagnostikovanej poruchy osobnosti u obžalovaného môže byť jeho osoba nebezpečnou pre spoločnosť. V nadväznosti na uvedené je potrebné zdôrazniť, že nádej pozitívnej nápravy obžalovaného v podstate spočíva v splnení dvoch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne: a to úspešnosť protialkoholického liečenia obžalovaného a i jeho ďalšia úplná abstinencia od požívania alkoholických nápojov. Z vykonaného dokazovania však nevyplývajú žiadne prijateľné a dôvodne očakávané dostatočné záruky pre to, že tomu tak v budúcnosti skutočne aj bude. Znalkyňa MUDr. Andrea Heretiková Marsalová uviedla, že obžalovaný je nebezpečný pre spoločnosť a to z toho dôvodu, že kombinácia jeho diagnózy poruchy osobnosti, kombinácia s alkoholom zvyšuje riziko natoľko, že považuje za potrebné, aby absolvoval tú liečbu závislosti od alkoholu, takže tá kombinácia je nebezpečná. Keby sa liečením odstráni jeho závislosť na alkohole v budúcnosti, znížilo by to jeho riziko nebezpečného správania alebo konfliktogénnosti. Znalkyňa zároveň doplnila, že nie je vylúčená úspešnosť ani neúspešnosť tejto liečby. Znalkyňa doc. Mgr. Art. Jaroslava Gajdošíková Zeleiová, PhD. uviedla, že z psychologického hľadiska je síce nádej na pozitívnu resocializáciu obžalovaného, avšak jeho slabá výdrž a tendencia rýchlo sa vzdať tento proces pozitívnej zmeny rušia, potrebuje podporu a kladný identifikačný model. Znalkyňa doplnila, že pre stabilnú výdrž spojenú aj s trvalou abstinenciou od alkoholu potrebuje obžalovaný sociálnu podporu. Sám totiž disponuje nízko efektívnymi kompetenciami pre zvládanie bežného života. Z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že minimálne vo vzťahu s jednou osobou mal obžalovaný pred spáchaním predmetných skutkov konflikt, resp. nehody. Za tohto stavu je preto logické sa domnievať, že jeho konanie bolo skutočne vysoko a s najväčšou pravdepodobnosťou skutočne patologicky motivované, v rámci znaleckého dokazovania podrobne konštatovanými a odborne diagnostikovanými psychickými problémami obžalovaného, tiež v štruktúre jeho osobnosti a osobnostných čŕt a prejavov a to aj v spojení s požívaním alkoholu.

V rámci zváženia všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu trestu a jeho výmery s prihliadnutím na spôsob spáchania činov a ich následok, zavinenie, pohnútku, zistenú poľahčujúcu a priťažujúcu okolnosť, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy, po všestrannom a starostlivom zhodnotení osobnosti obžalovaného, jeho predchádzajúci život, príčiny a podmienky jeho trestnej činnosti, je potrebné upriamiť pozornosť na obzvlášť závažný a nenapraviteľný následok spáchaného najzávažnejšieho trestného činu, keď obžalovaný urobil všetko preto, aby spôsobil smrť štyrom mladým ľuďom a len zhodou okolností, ktoré však obžalovaný neovplyvnil, spôsobil smrť dvom z nich. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti, bez prijateľných a dôvodne očakávaných dostatočných záruk pre úspešnosť protialkoholického liečenia obžalovaného, tiež s poukazom na pravdepodobný patologický motív obžalovaného, dospel súd k záveru, že účel trestu podľa § 34 odsek 1 Trestného zákona bude v danom prípade naplnený uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody. S ohľadom na osobu obžalovaného, po zvážení všetkých skutočností s ohľadom na vykonané znalecké dokazovanie najmä z oblasti klinickej psychológie dospelých a za kumulatívneho splnenia podmienok taxatívne uvedených v § 47 odsek 1 Trestného zákona, súd uložil najprísnejší druh trestu, a to trest odňatia slobody bez časového obmedzenia v danom prípade za splnenia zákonných podmienok podľa § 145 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona na doživotie, pričom súd je presvedčený, že takýto trest splní predovšetkým generálnu prevenciu, nakoľko u obžalovaného je prítomná rozumná prognóza, že sa nenapraví, a teda takto uložený trest odňatia slobody bude až sekundárne spĺňať individuálnu prevenciu. Dôležitý v tomto prípade je aj vzájomný pomer represie a prevencie, keď hoci generálna prevencia prevyšuje nad individuálnou prevenciou, prevencia celkovo prevyšuje represiu tak, aby sa dosiahol účel trestu pomocnou úlohou represie, ktorú súd uplatnil len v nevyhnutnej miere. Na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil súd obžalovaného obligatórne podľa § 48 odsek 3 písmeno a) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, pretože bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody na doživotie a zároveň bol odsúdený za spáchanie obzvlášť závažného zločinu. Súd obžalovanému zároveň uložil trest prepadnutia vecí použitých na

spáchanie predmetných trestných činov. Takto uložený trest, svojim charakterom a so zohľadnením najmä osobných pomerov obžalovaného, pre celkové dosiahnutie účelu trestu tak, ako je upravený účel trestu v zmysle § 34 odsek 1 Trestného zákona, t. j. dosiahnutie individuálno-preventívneho a s ním následne spojeného generálno-preventívneho účinku, je dostatočným trestom.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na krajský súd. Právo podať odvolanie neprináleží tomu, kto sa tohto práva už výslovne vzdal. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.